

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2026-03-26
Besvaras senast
2026-04-08 kl. 12.00

Till migrationsminister Johan Forssell (M)

2025/26:657 Svensk cirkus fortlevnad

Akademien för cirkuskonstens bevarande i Sverige har under senare tid larmat om att Migrationsverkets förändrade tolkning av reglerna för arbetstillstånd för utomeuropeiska artister riskerar att slå sönder hela den svenska cirkussektorn. Enligt akademien bryter Migrationsverket med tidigare praxis genom att kräva att artistuppsdrag annonseras inom EU.

Inom kultursektorn är det inte ovanligt att arrangörer söker en specifikt namngiven artist med viss konstnärlig höjd och kunskap för uppträdande i Sverige, vilket gör att ett krav på att artistuppsdrag ska annonseras inom EU innan man anordnar en konsert, spelar in en film eller producerar en cirkusföreställning framstår som tämligen underligt. Man skulle då kunna hävda att ingen internationellt känd musiker, skådespelare eller artist kan turnera i Sverige, om någon annan artist inom EU i stället sökt jobbet – en situation som väl får sägas skulle bli ytterst märklig för den svenska publiken.

Vidare uppger akademien att Migrationsverket ifrågasätter artiststatus för utomeuropeiska grupper därför att de – i enlighet med hur cirkus faktiskt fungerar – utför flera arbetsuppgifter under turnéer.

”Enligt Migrationsverket beviljas bara arbetstillstånd för en uppgift. Deras exempel är att jordgubbsplockare inte får plantera skog på samma tillstånd”, står att läsa i ett skriftligt uttalande från akademien, där det vidare framgår att det på en cirkus är så att alla, även artisterna, hjälps åt med att exempelvis resa och riva tältet, ställa i ordning manegen och ta emot publik.

Det är ett arbetssätt som branschen menar är allmänt vedertaget sedan lång tid och helt nödvändigt både organisatoriskt och ekonomiskt. Migrationsverkets hållning framstår därför som verklighetsfrånvänd och problematisk.

Europa lider av brist på cirkusartister, och de främsta artisterna finns i dag i länder utanför EU. Om svenska arrangörer förhindras att anlita dessa menar akademien att hela den svenska cirkusens fortlevnad är hotad. Dessutom finns enligt akademien exempel på andra aktörer inom kulturområdet som nyligen beviljats liknande tillstånd för jämförbara arbetsuppgifter, vilket i så fall väcker frågor om likabehandling och rättssäkerhet i myndighetsutövningen.

Mot bakgrund av ovanstående och den allvarliga konsekvens som

cirkusbranschen varnar för vill jag ställa följande fråga till migrationsminister Johan Forssell:

Vilka åtgärder avser ministern att vidta inom sitt ansvarsområde för att säkerställa svensk cirkus fortlevnad samt dess möjlighet att fortsatt säsonganställa cirkusartister från länder utanför EU?

.....

Kristoffer Lindberg (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch